Wtęp

Model ma za zadanie ogadnąć który gracz wygra partię szachów. Oczywiście nie da się przewidzieć kto wygra, bo to zawsze zalezy od wielu czynników, ale byłem ciekaw, czy kiedy zna się ELO graczy, zagrany debiut, długośc fazy debiutowej oraz format gry, czy da się przewidzieć, jaką szansę na wygraną ma kazdy z graczy? Byłem tez ciekaw, jak ELO graczy wpływa na popularność debiutu, skuteczność debiutu, oraz status zakończenia (mat, rezygnacja, itd).

Baza danych

Bazy danych pobieram z Kaggle. Istnieją tam wielkie bazy, posiadające nawet ponad kilka milionów partii, jednak na początku uzyłem plik z 20,000+ partiami. Nie musiałem za bardzo modyfikować tych danych, jednak usunąłem parę niepotrzebnych parametrów i parę parametrów które nie powinny być znane podczas fazy debiutowej (takie jak długość partii w turach). Zmodyfikowałem równiez White ELO i Black ELO na Average ELO oraz ELO difference, poniewaz dane w takim formacie bedą wydajniejsze i skuteczniejsze. Aby zwiększyć wydajność, dane zostały znormalizowane.

Klasyfikacja

Uzyłem Decision Tree, K Nearest Neighbours, Naive Bayes, oraz sieci neuronowych. Spodziewałem się, ze sieci neuronowe okarzą się najskuteczniejsze, jednak zaskakująco wysoki wynik osiągnął tez Decision Tree.

Wyniki:

Decision Tree Accuracy: 0.5741110003323363

KNN Accuracy: 0.5807577268195414

Naive Bayes Accuracy: 0.13742107012296445 Neural Network Accuracy: 0.6191425722831505

Nie są to bardzo dokładne modele, jednak nalezy pamiętać, ze nie da się przewidzieć kto wygra w szachach. Jedyne co robimy to dajemy kazdemu z graczy prawdopodobienstwo.

Patrząc na te wyniki z testów, postanowiłem odrzucić KNN oraz Naive Bayes. Decision Tree równiez tez musiałem odrzucić, poniewaz model ten nie pozwala na obliczania prawdopodobienstw. Zostały więc sieci neuronowe. Następnie, uzyłem ten wytrenowany model na kilku moich partiach. zeby zobaczyć, jakie miałem szanse na zwycięstwo. Oto kilka wyników z gier z pliku new_game.csv:

Expected winner: white Neural Network Probabilities: black 0.306370 0.044712 draw 0.648918 white Name: 0, dtype: float64 Expected winner: white Neural Network Probabilities: black 0.324784 0.046840 white 0.628376 Name: 1, dtype: float64 Expected winner: white Neural Network Probabilities: black 0.296836 0.045555 white 0.657610 Name: 2, dtype: float64 Expected winner: white Neural Network Probabilities: black 0.137303 draw 0.067924 white 0.794774 Name: 3, dtype: float64 Expected winner: white Neural Network Probabilities: black 0.316355 draw 0.036637 white 0.647007 Name: 4, dtype: float64 Expected winner: white Neural Network Probabilities: black 0.332836 draw 0.045496 white 0.621667 Name: 5, dtype: float64 Expected winner: white Neural Network Probabilities: hlack 0.430961 draw 0.029385 white 0.539654 Name: 6, dtype: float64 Expected winner: black Neural Network Probabilities: black 0.723016 draw 0.039079 white 0.237905 Name: 7, dtype: float64 Expected winner: black Neural Network Probabilities: black 0.640921 draw 0.043535 white 0.315544 Name: 8, dtype: float64

partie posiadają zmodyfikowe ELO aby zobaczyć, czy model poprawnie da większą szansę graczowi z większym ELO.

Asocjacje

Ostatnim etapem jest szukanie ciekawych zasad z uzyciem apriori.

Podzieliłem ELO na dwie kategorie, HIGH, które oznacza bardzo wysokie ELO, jednak nie na poziomie arcymistrzów, a nizsze na LOW

Na poczatku, zbadajmy jak ELO graczy ma znaczenie na status zakończenia gry:

```
antecedents consequents
                            support confidence
8
                 (resign) 0.050454 0.677830 1.219692
       (high)
                 (resign) 0.505285 0.545920 0.982332
14
        (low)
10
                   (mate) 0.304617 0.329114 1.043694
        (low)
4
       (high)
                   (mate) 0.010719 0.144005 0.456673
6
       (high) (outoftime) 0.007428 0.099799 1.191530
                                      0.082467 0.984597
12
        (low)
              (outoftime) 0.076329
0
                                      0.078366 1.734944
       (high)
                   (draw)
                          0.005833
3
                   (draw) 0.039336
                                      0.042499 0.940896
        (low)
```

Patrząc na wyniki mozna odczytać, ze gracze z niskim ELO zdecydowanie częściej kończą grę matem. Wynika to z tego, ze doświadczeni gracze wiedzą, kiedy partia jest nie do wygrania, i rezygnują, by nie tracić swego czasu oraz przeciwnika, podczas gdy na nizszych poziomach graczę częściej liczą na błąd przeciwnika.

Następnie debiuty. Spróbujemy zobaczyć, jak ELO wpływa na skuteczność openingu. Interesują więc nas asocjacje typu (ELO, OPENING) -> (WINNER)

Niestety, z powodu małej ilości danych, istnieje za mało danych o grach z wysokim ELO. Nie ma ani jednej zasady, które przekracza 0.001 pewności. Skupimy się więc na grach na niskich poziomach.

```
231 (A13, low) (white) 0.001695 0.755556 1.515342
441 (C70, low) (white) 0.002293 0.696970 1.397842
374 (C34, low) (white) 0.002393 0.657534 1.318750
460 (D06, low) (white) 0.005285 0.642424 1.288446
456 (D04, low) (black) 0.001296 0.634146 1.396696
```

Oznacza to więc, ze statystycznie, na podstawie posiadanych danych, jezeli chce się wygrać na niskich poziomach, powinno się grać Ruy Lopez jako biały, i Queen's Pawn Game jako czarny.

```
(low, C44) (white) 0.009522 0.517615 1.038129
(B02, low) (white) 0.004138 0.525316 1.053574
```

Dowidziałem się równiez, ze grając moim ulubionym debiutem jako białym (Ponziani Opening C44) mam odrobinę lepsze szanse, ale jako czarny (Alekhine's defence B02) mam gorsze szanse.

Byłem tez ciekaw jak skuteczny jest Polish Opening dla białych na niskich poziomach, i niestęty nie jest za skuteczny.

```
(A00, low) (black) 0.027720 0.570842 1.257269
```

Ostatecznie, byłem ciekaw, jak skuteczne są debiuty na niskich poziomach, takie co są często spotykane na poziomie arcymistrzów, na przykład Sicilian Defence (B20), Queen's Gambit (D06 Accepted, D07 Denied), czy Ruy Lopez (C70)

```
441 (C70, low) (white) 0.002293 0.696970 1.397842

460 (low, D06) (white) 0.005285 0.642424 1.288446

293 (B20, low) (black) 0.015006 0.562617 1.239153

463 (low, D07) (white) 0.001147 0.522727 1.048382
```

Jak widać, debiuty te są bardzo skuteczne nawet na niskich poziomach.

Podsumowanie

Udało się wytrenować model, które po fazie debiutowej potrafi powiedzieć, która strona ma większe szanse na zwycięstwo. Poprzez zasady asocjacyjne, dowiedziliśmy się, którymi debiutami powinno się grać na nizszych poziomach, zeby zmaksymalizować swoją szansę na zwyciestwo.

Źródła

https://www.365chess.com/eco.php ECO debiutów szachowych. https://www.kaggle.com/datasets/datasnaek/chess Dataset https://www.chess.com Przkłady gier do przetestowania.